

BringásVándor

TÁBOR

VÉRTES - VELENCEI-TÓ
KERÉKPÁROS VÁNDORTÁBOR

KEDVES BRINGÁSVÁNDOR!

Köszöntünk a Pannónia Szíve térség hegyvonulatain átívelő vándortáborunk mintegy 200 (kalandoroknak több, mint 220) kilométernyi kalandja előtt! Kulturális, történelmi és geológiai látványosságok garmadája vár rád ezen az útvonalon, melynek során átszeljük a térség borvidékeit, megcsodáljuk a táj hófehér dolomittömbök tagolta hegyoldalait, az erdős részeken gyönyörködünk a terebélyes cserszömörce-bokrokban, és megtekintünk számos történelmi jelentőségű helyszínt is.

Ősmandulás között vezet az utunk a végeláthatatlan szőlőültetvények között. Ebédelni fogunk a csabdi romtemplom árnyékában, hűsölünk az etyeki körpince-sor oldalában, tekerünk a mesébe illő Fáni-völgyben. Pusztabuszozunk csodálatos lovakkal az Esterházyak korábbi birtokain Csákváron, hogy a fáradt vándor lábai is pihenhessenek. Jutalmunk a túra elején előlegként és a túra végén a velencei-tavi strandolás lesz.

Az útvonal Gárdonyról Etyeken, Szárligeten, Pusztavámon, Móron és Csákváron át a Velencei-tóig vezet majd. Időnként erdei csapásokon, bicikli utakon, de leginkább kis forgalmú, aszfaltos utakon fogunk tekerni, gyönyörű dombos-tájakon, különleges természeti és épített örökséget megtekintve. A tábor nyomvonala és emelkedői igazi kihívást jelentenek és méltán lehet büszke mindenki magára, aki teljesíti.

Reméljük, élvezni fogod a hegyeken-völgyeken átívelő bringázást!

FONTOS ADATOK

☐	TÚRÁZÓ NEVE:	_____
☐	_____	_____
☐	VÉSZ ESETÉN ÉRTESÍTENDŐ SZEMÉLY NEVE ÉS ELÉRHETŐSÉGE:	_____
☐	_____	_____
☐	_____	_____
☐	TÚRAKÍSÉRŐ NEVE ÉS ELÉRHETŐSÉGE:	_____
☐	_____	_____
☐	_____	_____
☐	ÉTELALLERGIÁD, GYÓGYSZERALLERGIÁD, EGYÉB FONTOS ORVOSI INFORMÁCIÓK:	_____
☐	_____	_____
☐	_____	_____

ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

1. Mindig figyelj a túrakísérőre, aki hasznos tanácsokkal lát majd el Téged az egész hét során!
2. Mielőtt útnak indulsz, ellenőrizd a bringádon a fékeket és a gumit! Ha bármilyen hibát találsz, jelezd a túrakísérőnek!
3. Bármikor előfordulhat, hogy hirtelen kell fékezned. Ezért a balesetek elkerülése érdekében mindig tarts az előtted haladótól kellő távolságot!
4. Túrázás közben ügyelj arra, hogy ne kacsázz, egyenes nyomon haladj az út jobb szélén!
5. Mindig add tovább a karjelzéseket és szóbeli figyelmeztetéseket – ezzel a társaidat és a többi közlekedőt is tájékoztatod a szándékodról!
6. Ha megálltok a csapattal, mindig húzódj le az útról, és a többieket is figyelmeztess erre!
7. Figyeld a KRESZ-jelzéseket: a közlekedési lámpákat és táblákat; mindig a szabályokat betartva közlekedj a forgalomban!
8. Ha valamiért elhagyod a csoportot, jelezd a túrakísérőnek vagy egy kísérő felnőttnek!
9. Mindig legyen nálad víz és naptej, hogy elkerüld a kiszáradást és a napégést!

+1. Ezt a 9 pontot mindig tartsd be, hogy balesetmentes és vidám túrád legyen!

PROGRAMOK, LÁTNIVALÓK

Pipáld ki, ahol jártál a túra során, tedd fel a bakancslistádra, ami kimaradt!

A sorszámozott látnivalókat megtalálod a kiadvány közepén lévő teljes túratérképen.

1.
N
A
P

- 1. Sarvajc-kereszt és kilátó (Dinnyés)**
A kilátó tetejéről betekintést nyerhetünk a Velencei-tó titokzatos vízi világába. A kereszt egy kiváló többíró különös, tragikus vadászbalesetének állít emléket.
- 2. Várpark (Dinnyés)**
A park egyediségét az adja, hogy a történelmi Magyarország várait eredeti anyagukból elkészített makettként mutatják be.

2.
N
A
P

- 3. Halász-kastély (Kápolnásnyék)**
A Halász család 19. században épített klasszicista kúriája.
- 4. Mezőtlábas park (Pázmánd)**
Saját bőrünkön tapasztalhatjuk meg a különböző felületek (meggyag, kukoricacsutka, toboz, terméskő stb.) talpra gyakorolt hatását.
- 5. Kerékpáros pihenő (Pázmánd)**
Fedett résszel, ivókúttal felszerelt állomás, ahol vicces csoportképet lehet készíteni az érdekes fafaragványok között.
- 6. Etyeki pincesor és körpince**
Történelmi jelentőségű pinceegyüttes és préházak, melyeket az 1800-as évek közepén alakítottak ki.
- 7. Magyar-kút**
A ma látható építmény a 18. században készült el klasszicista stílusban.
- 8. Botpusztai kápolna**
Gótikus hangulatú kápolna, mely már az Árpád-korban létező Botth nevű település utolsó mementójaként áll a dombtetőn.

3.
N
A
P

- 9. Csabdi romtemplom**
Csabdi legrégebbi épített emléke a falu központja feletti domboldalon.
- 10. Vérteskozma**
Az ősi építészet jegyeit megőrző, élő skanzen jellegű település a Vértes közepén.
- 11. Fáni-völgy**
A Vértes egyik legszebb útvonala, csodálatos, egyedi mikroklímával rendelkezik.
- 12. Várgesztesi vár**
A 13. század végén a Csák nemzetség több kővárat emeltetett birtokai védelmére, közéjük tartozott a jelenlegi vár helyén létesített korai erődtípus is.

4.
N
A
P

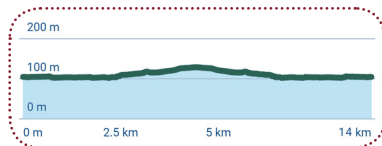
- 13. Majkpuszta, kamalduli kolostor**
Az egykori kamalduli remeteség épületcsoportja.
- 14. Oroszlányi Bányászati Múzeum**
A környékbeli szénbányák fokozatos bezárása során itt gyűjtötték össze az Oroszlányi-szénmedence jellemző gépi berendezéseit és bányászati relikviáit.
- 15. Heimatmuseum (Pusztavám)**
Az 1700-as években német anyanyelvű telepeseikkel benépesített terület néprajzi gyűjteménye.

5.
N
A
P

- 16. Mór**
A Móri-árok legjelentősebb települése, a környék gazdasági, kereskedelmi és kulturális központja. A várost ma több mint tizenötezer fő lakja.
- 17. Csókakői vár**
Fejér megye egyetlen fennmaradt középkori vára, melyet először hivatalos magyar okirat 1299. szeptember 1-én említ.
- 18. Panoráma tanösvény (Csákberény)**
A Vértes egyik legszebb kilátópontját is érintő, több mint 4 km hosszú tanösvény változatos élőhelyek között halad.
- 19. Bauxitbányászati Múzeum és Földtani Park, Gánt**
Az egykori külszíni fejtés bemutatására létrehozott sétaösvény földtörténeti korok hátrahagyott emlékeit mutatja be.
- 20. Csákvár**
A hegylábi település a Vértesi Natúrpark székhelye.
- 21. Csákvár Emlékház**
Az egykori tűzoltószertár épületében berendezett kiállítás a csákvári fazekasság történetét és néprajzát mutatja be.

6.
N
A
P

- 22. Országos Szintezési Főalappont: a Nadapi Ősjegy**
A térképészeti és építészeti magasság meghatározásának viszonyítási pontja, az ország geológiaiailag egyik legstabilabb pontja.
- 23. Velence Korzó**
Bevásárlóközpont a Velencei-tó partján.
- 24. Miskahuszár**
A magyar huszár szimbóluma, 13 méter magas emlékmű. A Velencei-tó leglátogatottabb biciklis szelfipontja.

Táv: 14 km
Szint: 23 m
Nehézség:

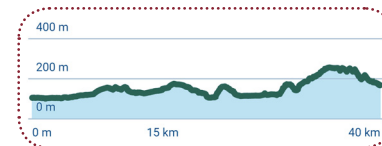
Tudtad?

Mit nevezünk atillának?

Az atilla a magyar huszárok egyenruháját képező zubbony neve. Egy legenda szerint, amikor a törökök az éj leple alatt támadtak a magyar huszárokra, azok – mivel nem volt elég idejük rendesen felöltözni – kabátjukat sebtében a vállukra csapva indultak a csatába. A lebegő zubbony-ujjak miatt az ellenség azt hitte, többkarú katonákkal áll szemben, és ijedtében meghátrált.

Katonai Emlékpark Pákozd

Az emlékpark az 1848. szeptember 29-i, pákozd-sukorói csata tiszteletére és emlékére készült. Nemcsak a történelmet kedvelők számára nyújt kitűnő kirándulási célpontot, hanem a kalandot, élményt és kultúrát keresőknek is nagyszerű helyszín. Az interaktív elemekkel bővített kiállítások mellett a modern digitális tárlatvezető alkalmazás (KEMPP) segítségével barangolhatjuk be a parkot. Az Emlékpark egyes elemei 1848-tól napjainkig a magyar hadtörténelem főbb eseményeit kísérik végig. A látogatás után a katonai akadálypálya és Raptor lézerharc nyújthat kikapcsolódást.

Táv: 40 km
Szint: 331 m
Nehézség:

Tudtad?

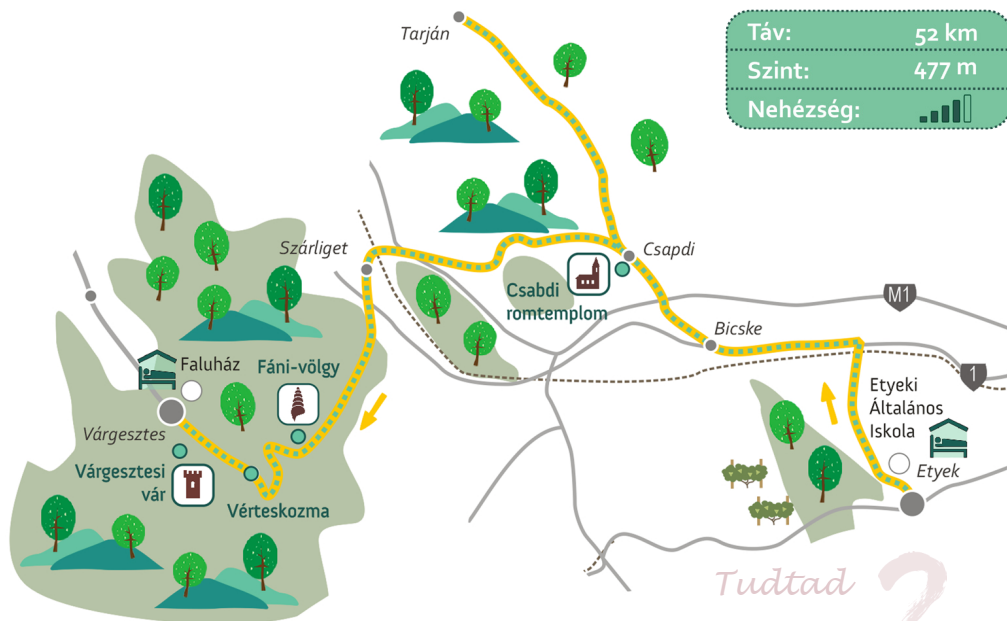
Honnan ered a Kecsegyödör elnevezés?

Etyek régióinak egyike a Kecsegyödör, mely egy kecskék tartására és legeltetésére szolgáló veremről kapta a nevét. Napjainkban egy egybefüggő pincesor található itt.

Etyeki körpince

Etyek hírnevét a nemzetközi szinten elismert bortermelésnek köszönheti. Területe négy régióra bontható, ezek egyike a méltán híres Körpince. A környéken már a rómaiak idejében is foglalkoztak szőlőműveléssel, melynek mai hagyományai az 1700-as évek elejére vezethetők vissza, az 1860-as évektől pedig már a főváros szőlőskertjeként emlegetik ezt a vidéket.

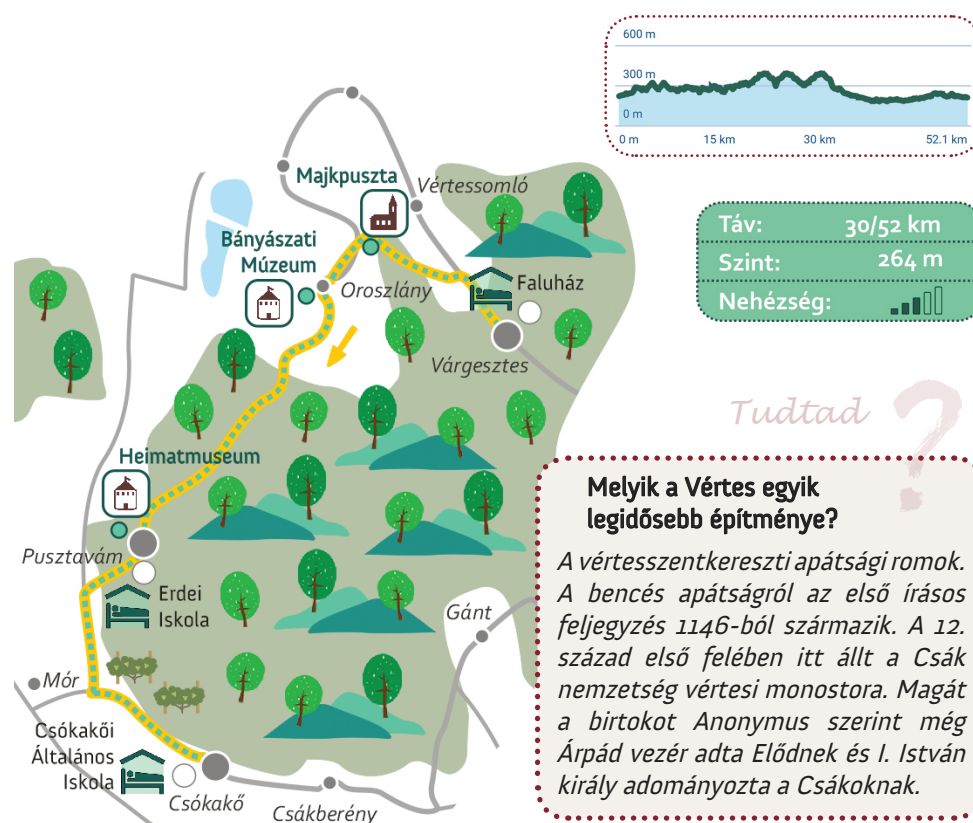

Honnan származik a Csabdi elnevezés?

Feltételezések szerint a középkorban egy hatalmas tó feküdt a település helyén, amit később lecsapoltak. A falu neve valószínűleg erre a lecsapolt területre utal. Korabeli krónikákban még Chapol néven említik.

Szárliget

Szárliget térsége ősidők óta lakott, kelták, rómaiak, hunok is letelepedtek ezen a vidéken. Fő látnivalója a település felett található Zuppa-tető (más néven Spici-hegy). Ennek tetején egy óriási fakeresztet állított a Szentimrevárosi Egyesület, melynek tagjai a helybeliekkel együtt a hátukon vitték fel a keresztet a hegytetőre.

Melyik a Vértess egyik legidősebb építménye?

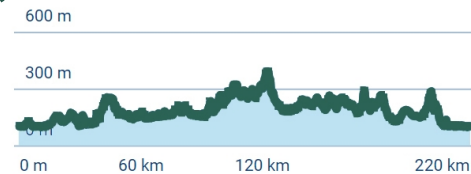
A vértesszentkereszt apátsági romok. A bencés apátságról az első írásos feljegyzés 1146-ból származik. A 12. század első felében itt állt a Csák nemzetség vértesi monostora. Magát a birtokot Anonymus szerint még Árpád vezér adta Elődnek és I. István király adományozta a Csákoknak.

Majkpuszta - Kamalduli remeteség

A kamalduli szerzetesrend története 1009-re nyúlik vissza, amikor egy Malduli nevű itáliai gazda felajánlotta birtokát a Romuald herceg által alapított rend számára. A „fehér barátok” némasági fogadalmat tartva remeteként éltek, azzal a céllal, hogy elérjék a lelki tökéletességet. A kamalduliak a 17. században telepedtek le Magyarországon, majd a 18. században alakították ki a majkpusztai kolostort és a köré települő épületegyüttest. Később II. József rendelete szüntette meg a rend működését, ekkor az Esterházyak alakították itt ki vadászkasztélyukat. Az egykori remetelakok ma üdülőként funkcionálnak.

Vértes - Velencei-tó

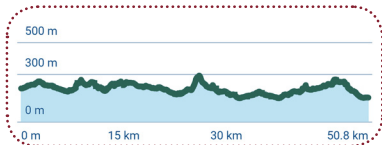

Táv: 198/220 km
 Szint: 1436 m
 Nehézség:

Teljes túratérkép

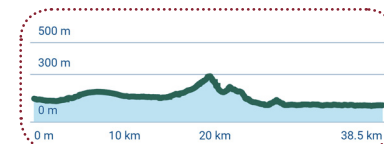

Mit nevezünk „ezerjónak”?

Az ún. ezerjő egy hungarikum fehérbor szőlőfajta, mely nevét a budai szőlőkről kapta. A Mór környéki szőlőskertekből származó gyümölcsök bora a legkiválóbb ezerjő fajta.

Az omladozó vértesi végvá-
rák közül a csókakői az
egyik, ami jó állapotban
maradt meg, és az egyet-
len, ami nem a zerdők sűrű-
jében bújjik meg, hanem a
hegység peremén, szőlős-
kertek között meredezik
a ma is elevenen élő kis
falú fölé. Ormairól tiszta
időben a Móri-áróktól
egészen Székesfehérvárig
ellátni.

Táv: 39 km
 Szint: 208 m
 Nehézség:

Nadap, Szintezési Ősjegy

Magyarországon a földrajzi magasság meghatározása a Nadapon található Országos Szintezési Főalaphoz (más néven Nadapi Ősjegy) viszonyítva történik. Az itt elhelyezett emlékmű hazánk egyik legszilárdabb röghegységére került. Magassága az Adriai-tenger szintjéhez képest 173,8385 méter, így ez lett a nadapi alapszint kezdőértéke.

Tudtad

Hányszor száradt ki a Velencei-tó?

Körülbelül száz évente sújtja kiszáradási hullám a Velencei-tavat, és az elmúlt másfél évezred során már tizennégyszer száradt ki a tó. A mesterséges beavatkozásoknak köszönhetően a jövőbeni ciklusok megjósolhatatlanok, csak azt tudjuk, hogy legutóbb az 1860-as években történt ilyen.

TÖLTSD KI A LEG-GYŰJTEMÉNYED ÉLMÉNYEIDDEL!

A LEGSZEBB KILÁTÁS

A LEGEMLÉKEZETESEBB PILLANAT

A LEGJOBB SZTORI

A LEGÉRDEKESEBB DOLOG, AMIT TANULTÁL

A LEGMAGASABB PONT

A LEGJOBB SZÁLLÁS

A LEGFINOMABB ÉTEL

A LEGNEHEZEBB PILLANAT

ELSŐSEGÉLY 1X1

Nézzük azokat az elsősegélyt igénylő eseteket és a megoldásukat, amikkel a leggyakrabban találkozhatasz a túra során:

Rovarcsípés: A hidegvizes borogatás és patikai készítmények (pl. Fenistil) jól tesznek a kipirosodott bőrnek.

Kullancs: Súlyos betegségeket terjeszthet, ezért esténként nézd át a tested a szálláson, és ha találsz magadon kullancsot, fordulj a túravezetőkhöz, hogy minél hamarabb szakszerűen, csípéssel eltávolíthassa! Figyeld a csípés helyét, és jelezd a túravezetőnek, ha körkörös kialakuló vörös, kokárdaszerű vagy egybefüggő piros elváltozást tapasztalsz a bőrödön!

Leégés és napszúrás: Tegyél meg mindent a megelőzés érdekében: használj a szabad bőrfelületeken magas faktorszámú naptejet, amit ne felejts el újrakenni néhány óránként! Viselj napszemüveget, legyen a fejedben sapka! Leégés esetén az aloe vera gél vagy a Panthenol segíti leghatékonyabban a bőr gyógyulását.

Dehidratáció: Nagyon fontos, hogy elegendő vizet fogyassz túrázás közben, különösen, ha megsüt a nap. Ezzel a bőröd regenerációját segíted, az esetleges szédüléses, émelygős tüneteket pedig gyorsabban enyhítheted.

Felületi sérülések: A bőr felületi horzsolásai a leggyakoribb sérülések túrázás során. Folyóvízes lemosás után fertőtleníteni kell a területet (például Betadine-nal), majd ha elállt a vérzés, védőtapasz kerülhet a sebre.

Mérgező növények, forrásvíz: Ugyan vannak ehető növények az erdőkben, de nagyon sok olyan mérgező növény is, amelyek nagyon hasonlítanak az ehetőkhöz. Ezért ne egyél vadon termő növényeket! Mivel az sem garantálható, hogy a természetben található források vize emberi fogyasztásra alkalmas tisztaságú, lehetőleg ezekből ne igyál! Kisebb mérgezés esetén megúszod egy csúnya gyomorrontással és hasmenéssel, súlyosabb esetben kórházi gyomormosás vagy infúziós kezelés vár rád.

Gyümölcsök: A falkokban találkozhatasz éppen termő gyümölcsfákkal. Mivel sosem tudhatod, mikor permetezték őket, inkább állj ellen a kísértésnek!

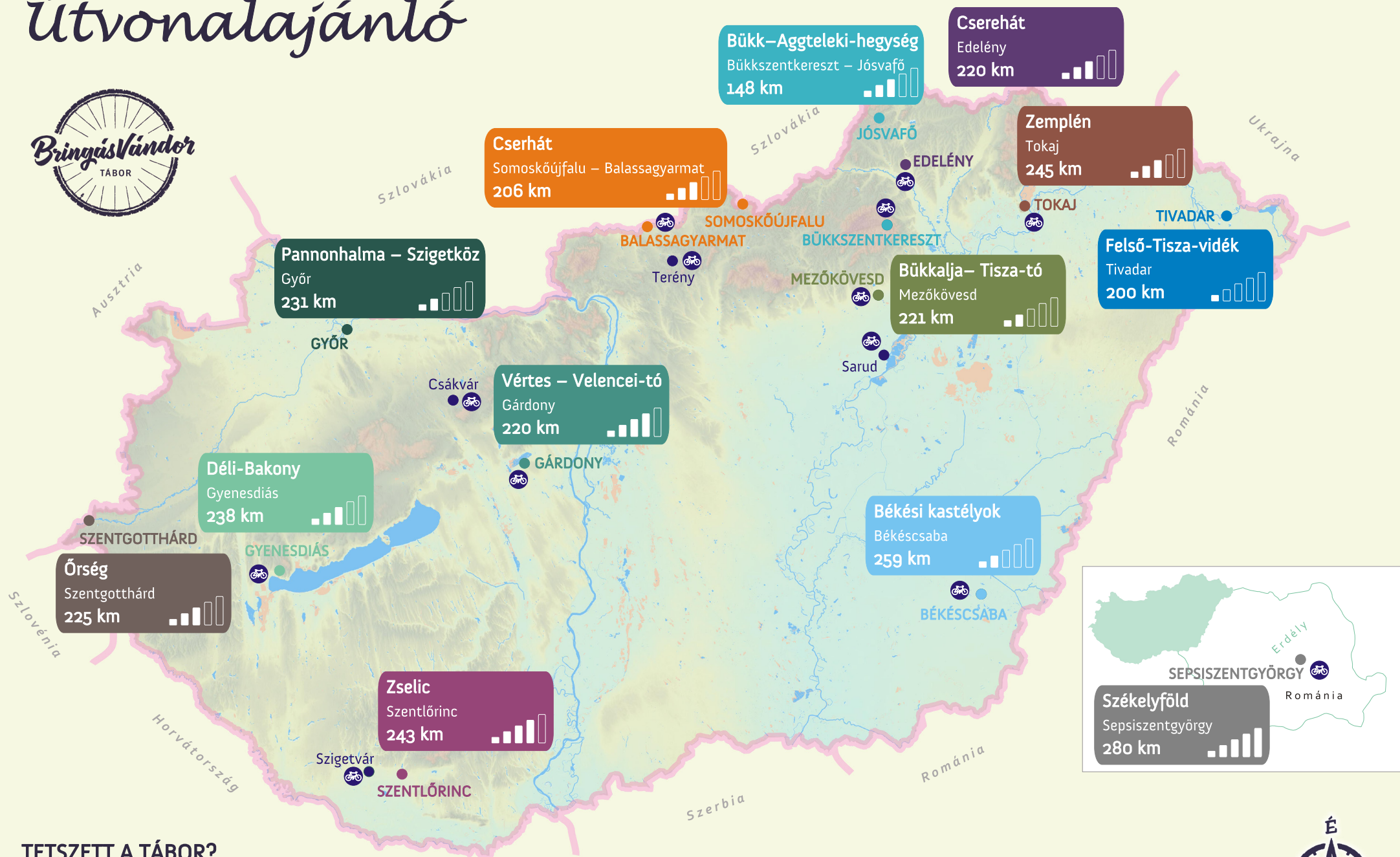

A legfontosabb: ha rosszul érzed magad, szédülsz, émelyegsz, fáj valamid, vagy megsérültél, fordulj a túravezetőkhöz, akik ellátnak, vagy szükség esetén orvost hívnak!

Kívánjuk, hogy egészségesen és problémamentesen teljen a vándortáboros heted!

Útvonalajánló

TETSZETT A TÁBOR?

Jelentkezz a többi BringásVándor táborra is!

Vegyél részt osztályoddal az 1-3 napos kerékpáros osztálykirándulásokon is!

A LEGFONTOSABB KRESZ-SZABÁLYOK

A KRESZ, azaz a közlekedési szabályok a közlekedők (járművek és gyalogosok) biztonságos és kényelmes együtt közlekedését szabályozzák. Ha a közúton bringázol, azaz kerékpárral közlekedsz, a kerékpár járműnek minősül – vagyis rád is vonatkoznak a KRESZ szabályai. Nézzük a legfontosabbakat!

HALADÁS AZ ÚTON

Tudtad?

Ha nincs az út mellett kifejezetten kerékpárosok számára kijelölt út (kerékpársáv, kerékpárút, gyalog- és kerékpárút), akkor bringával az uttest jobb oldalán, egymás mögött közlekedhetünk.

- Az uttest szélétől tarts legalább 50 cm távolságot, ám az út szélén parkoló autók mellett lehetőség szerint legalább egy ajtónyitási távolságban haladj el!
- Tilos elengedett kézzel kerékpározni!
- Ha csoportban haladtok, akkor is mindenkinek egyesével kell a KRESZ-szabályokat betartania! Lehet, hogy az előtted haladó még biztonságban megkezdte az előzést vagy kikanyarodhatott a főútvonalra, de nem biztos, hogy ezt te is megteheted!

ELSŐBBSÉG

Tudtad?

Azt, hogy egy forgalmi helyzetben (pl. útkereszteződésben) melyik közlekedő mehet először, az dönti el, hogy kinek van elsőbbsége.

Az elsőbbséget a rendőr jelzései, a jelzőlámpák, az elsőbbséget jelző táblák és a jobbkéz-szabály adják meg, de minden esetben fontos, hogy meggyőződjünk arról, hogy a másik jármű látott-e minket, és megadja a nekünk járó elsőbbséget!

Kerékpáros lámpák:

Csak szabad (zöld) jelzésre indulj el! Ha van külön kerékpáros jelzőlámpa, akkor annak a jelzését kell követned.

Állj! Elsőbbségadás kötelező: **Teljesen állj meg** (két fék behúzva, legalább az egyik lábad a földön), és továbbhaladni csak akkor szabad, ha megadtuk az elsőbbséget a másik úton közlekedőknek.

Elsőbbségadás kötelező: Ha ilyet látsz, **lassíts le** (készülj fel arra, hogy lehet meg kell állni), továbbhaladni csak akkor szabad, ha megadtad az elsőbbséget a másik úton közlekedőknek.

Tudtad?

A csúcsára fordított háromszög és a nyolcszög alakú táblákat hátulról is fel lehet ismerni. Így már messziről láthatod, ha egy kereszteződésben elsőbbséged lesz a mellékútról érkezőkkel szemben.

Ha egy kereszteződésben sem lámpa, sem elsőbbséget szabályozó táblák nincsenek, akkor a **jobbkéz-szabály** érvényes: azaz az útkereszteződésben a járművel (kerékpárral) elsőbbséget kell adni a jobbról érkező minden járműnek.

Figyelem!

A kerékpáros átvezetések (azaz: kerékpárút és uttest kereszteződései) esetében általában jelzőtáblák szabályozzák az elsőbbségi viszonyokat. Azaz **nem mindig a bringaútról érkezőnek van elsőbbsége!**

IRÁNYJELZÉS

Mint minden járművezetőnek, a kerékpárosnak is jeleznie kell az irányváltási szándékát: az irányjelzést megfelelő távolságban és időben kell megkezdni, kinyújtott jobb vagy bal karunkkal jól látható módon. Az irányváltás (kanyarodás, előzés, sávváltás, stb.) előtt nézz hátra bal vállad felett, **karoddal jelezd az irányt**, de a manővert már két kézzel a kormányt fogva végezd, mert úgy biztonságosabb!

EGYÉB KRESZ-SZABÁLYOK

- Szürkületben, este és rossz látási viszonyok között **kötelező a lámpa használata**, lakott területen kívül pedig még a láthatósági mellény viselete is!
- Biciklizés közben semmilyen körülmények között **ne mobilozz** (ez vonatkozik a fotózásra és a videózásra is), mert fokozottan balesetveszélyes!

IMPRESSZUM

Kiadja: Magyar Kerékpáros Turisztikai Szövetség, 2025
Grafika, tördelés: Kiss-Polák Andrea
Fotók: MAKETUSZ archívuma, Bécser Vera, Kiss Gábor

VÁNDOROLJ, ÍRJ ÉS NYERJ!

Meséld el a Vándortábor program (Erdei, Vízi, Zarándok vagy Bringás Vándortábor, illetve VándorViadal program) során megéltedet, és jelentkezz pályázatunkra!

A díjazottak között értékes programokat, tárgyi ajándékokat oszt ki a zsűri.

A pályázatokat folyamatosan várjuk
2025. június 16-tól 2025. szeptember 30-ig,
a részletekért keresd fel a
vandortabor.hu/novellapalyazat-2025 oldalt!

HOGY ÉREZTED MAGAD?

Oszd meg velünk véleményed!

VÁNDOROLJ, FOTÓZZ, VIDEÓZZ ÉS NYERJ!

Őrökítsd meg élményeidet fényképekkel vagy videókkal a Vándortábor program (Erdei, Vízi, Zarándok vagy Bringás Vándortábor, illetve VándorViadal program) során, és jelentkezz pályázatunkra!

Az első helyezettek *egy napot* tölthetnek el *Zsila Sándor fotóművésszel.* A díjazottak között további értékes programokat, tárgyi ajándékokat oszt ki a zsűri.

A pályázatokat folyamatosan várjuk
2025. június 21-től 2025. szeptember 30-ig,
a részletekért keresd fel a
vandortabor.hu/fotopalyazat-2025 oldalt!

www.bringasvander.hu

www.maketusz.hu

A Vándortábor Program támogatója az Aktív Magyarország.